

ת"פ 17798/03/14 - מדינת ישראל נגד מאור דישראלי

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כב' השופט אריה רומנוב

ת"פ 17798-03-14 מדינת ישראל נ' דישראלי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מאור דישראלי

הנאשם

ב"כ המאשימה: עו"ד מרים בן גל - פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

ב"כ הנאשם: עו"ד זכריה שנקולבסקי

גזר דין

כללי וכתב האישום המתוקן

1. ביום 1.10.14 הורשע הנאשם על פי הודאתו, בעובדות כתב האישום המתוקן שהוגש בתיק זה, בעבירה של ניסיון שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**") בצירוף סעיף 25 לחוק.

2. ואלה המעשים: ביום 20.2.14 בשעה 03.00 או בסמוך לכך, נכנס הנאשם לחנות מרכולת "סופר 24" ברחוב בצלאל בירושלים כאשר הוא אוחז בידו האחת חפץ הנחזה להיות אקדח ובידו השנית סכין. תוך איום ב"אקדח" ובסכין צעק הנאשם לעבר הקופאי (להלן: "**המתלונן**") "תן את הכסף" וזרק לעברו שקיות ניילון. כאשר המתלונן השתהה, צעק הנאשם פעם נוספת "מה מה? תן את הכסף מיד". בשלב זה, התכופף המתלונן ונטל לידיו גז מדמיע. הנאשם נרתע לאחור ולחץ פעמיים על הנוקרן של החפץ הנחזה להיות אקדח. משראה המתלונן כי החפץ אינו אקדח אמיתי הוא החל לרדוף אחר הנאשם, אשר ברח מהמקום.

תסקיר שירות המבחן

3. בעניינו של הנאשם הוגש תסקיר שירות המבחן. מהתסקיר שניתן ביום 30.12.14 עולה, כי הנאשם הינו כבן 24, רווק. על פי האמור בתסקיר, משפחת המוצא של הנאשם מונה ארבעה נפשות, הורים ושני ילדים (הנאשם

ואחות נוספת). הוריו של הנאשם התגרשו בהיותו כבן 5. לאחר מכן נעשה ניסיון נוסף מצד ההורים לחיים משותפים, אך זה לא צלח והם נפרדו פעם נוספת. אביו של הנאשם מתגורר כיום במגדל העמק והנאשם מתגורר עם אמו בקרית ים. הנאשם סיים 12 שנות לימוד בפנימייה צבאית, ללא תעודת בגרות, ובסיום הלימודים התגייס לצבא למסלול טירונות מקא"ם בחוות השומר. עוד עולה מהתסקיר, כי הנאשם סיים את שירותו הצבאי לאחר שנה, וזאת, לדבריו, על רקע קשייו בהשתלבות ורצונו לעבוד. לאחר השחרור עבד הנאשם בעבודות מזדמנות, ובמשך כשנתיים עבד בחברה לשיפוץ מדחסי קירור, אך פוטר מעבודה זו, לדבריו, בעקבות צמצומים בכוח האדם. על פי האמור בתסקיר, בתקופה זו חווה הנאשם משבר רגשי עקב פרידה מחברתו והחל בתהליך של חזרה בתשובה. בהמשך ניהל אורח חיים חרדי ועבר להתגורר בירושלים על מנת ללמוד בישיבה. לאחר תקופה של שנה בישיבה חש קושי כלכלי שהוביל אותו לעזוב את הישיבה ולחזור לבית אמו בקרית ים. בהתייחס לעבירה מושא כתב האישום מצוין בתסקיר, כי זו בוצעה כאשר הגיע הנאשם לבקר בירושלים את חבריו מהישיבה. לדברי הנאשם, כאשר שהה בישיבה הוא לווה כספים ממלווה בריבית ונהג לפרוע את חובו באופן יחסית קבוע, וגם כאשר עבר להתגורר בבית אמו בקרית ים המשיך לפרוע את החוב. ואולם, כך נטען, בעת הביקור בירושלים פגש הנאשם את המלווה אשר דרש ממנו לשלם את מלוא החוב מיד. לטענת הנאשם, הדבר לא היה ביכולתו והמלווה דרש ממנו לבצע את מעשה השוד מושא כתב האישום על מנת לפרוע את החוב. בהקשר זה תיאר הנאשם, כי המלווה והוא הסתובבו בירושלים במשך 3 שעות במהלך חיפשו אחר מקומות שניתן להתפרץ אליהם ולגנוב. לטענת הנאשם, הוא הסכים לביצוע העבירה אך מתוך חשש כי המלווה יפגע בו פיזית אם יסרב לעשות כן. הוא הוסיף וטען, כי כשהגיעו לקרבת החנות מושא כתב האישום צייד אותו המלווה בלבוש שיסתיר אותו ובאקדח דמה והדריך אותו כיצד לבצע את השוד. מהתסקיר עולה, כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו והבין את הפסול שבהם, אך ציין לצד זאת כי ביצע אותם תחת איומים ומתוך פחד. כאמור בתסקיר, הערכת שירות המבחן היא, כי קיימת רמת סיכון נמוכה-בינונית להישנות התנהגות דומה בעתיד. בסיפא לתסקיר מצוין כי הנאשם שלל צורך בטיפול, וזאת לנוכח טענתו כי לא ביצע את העבירה מרצון. על רקע זה נמנע שירות המבחן ממתן המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. בסיכומי של דבר המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה מוחשית ומרתיעה בדרך של מאסר בפועל.

טיעוני הצדדים לעונש

4. המאשימה סבורה, כי מתחם הענישה ההולם במקרה שלפנינו נע בין 18 ל-40 חודשי מאסר, וכי העונש אותו ראוי להטיל על הנאשם הוא 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, וזאת בהתאם לרף הגבוה שנקבע בהסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים, במסגרתו הגבילה עצמה המאשימה לטעון לעונש של 18 חודשי מאסר. בטיעוניה הדגישה המאשימה את חומרתה של עבירת השוד, את הערכים עליהם היא באה להגן, ואת חומרת המעשים ובפרט העובדה שנעשו בצורה מתוכננת. לזכותו של הנאשם מציינת המאשימה את העובדה שהודה במעשים בבית המשפט; את גילו הצעיר יחסית; העובדה שהוא נעדר עבר פלילי; נסיבות חייו; והעובדה שהיה נתון במעצר בית מלא במשך תקופה ארוכה של כ-9 חודשים תחת פיקוח אלקטרוני. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה בתמיכה לעמדתה.

5. ב"כ הנאשם הדגיש בטיעונו את הרקע לביצוע העבירה, כפי שנטען על ידי הנאשם והובא לעיל, וציין כי מדובר בנאשם ללא כל עבר פלילי שהסתבר בהלוואה "בשוק האפור". יובהר, כי טענות הנאשם בעניין זה נטענו כנסיבה מקלה לעניין העונש, ולא כטענה השוללת אחריות פלילית. כאמור, הרשעתו של הנאשם נעשתה

בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון. ב"כ הנאשם ציין עוד בטיעונו את נסיבות חייו וגדילתו של הנאשם, כעולה מתסקיר שירות המבחן, אשר הובילו לטלטלות ולשינויים רבים בחייו. בהתייחס למתחם הענישה הראוי טען ב"כ הנאשם, כי הרף התחתון יכול להיות עבודות שירות, ובמקרים חריגים אף פחות מכך, והפנה לפסיקה בתמיכה לעמדתו. פסיקה נוספת הוגשה על ידי ב"כ הנאשם מאוחר יותר. בסיכומו של דבר טען ב"כ הנאשם, כי בעניינו יש מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות, ובהקשר זה הוא מבקש להביא בחשבון את התקופה הארוכה שבה היה הנאשם במעצר בית מלא וכן את תקופת המעצר, למעלה מחודש.

6. במסגרת ישיבת הטיעונים לעונש תיאר הנאשם את נסיבות חייו שהובילו אותו לביצוע המעשה.

דין

7. גזירת דינו של הנאשם תיעשה במסגרת הוראת תיקון 113 לחוק. סעיף 40ג לחוק קובע, כי מתחם הענישה ייקבע תוך התחשבות "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה".

8. אין צורך להרחיב באשר לערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע עבירת השוד. הפסיקה שבה והדגישה את החומרה הרבה הגלומה בעבירה זו, הטומנת בחובה, מעבר להיבט הכספי והכלכלי הברור, גם פגיעה פיזית ואף נפשית בקורבנות העבירה, כמו גם פגיעה בשלומם ובתחושת הביטחון של הציבור בכללותו. על רקע זה הודגש בפסיקה הצורך בענישה ההולמת חומרה זו (רא' למשל: ע"פ 588/13 פלוני נ' מדינת ישראל, מיום 27.8.13 (פסקה 10); ע"פ 5617/13 כהן נ' מדינת ישראל, מיום 27.5.14 (פסקה ט')).

9. בהקשר ל"מדיניות הענישה הנהוגה" הפנה כל אחד מהצדדים לפסיקה. מטבע הדברים, כל אחד מהצדדים הגיש פסיקה המשקפת את עמדתו לגבי מידת העונש שיש להטיל על הנאשם שלפניו, לחומרה או לקולה.

10. לעניין מדיניות הענישה בעבירות שוד התייחסתי לאחרונה במסגרת ת.פ. 51010-02-14 מדינת ישראל נ' חטיב (מיום 9.9.14). כפי שצייתי בעניין חטיב הנ"ל, קיימת קשת רחבה של מעשי שוד השונים זה מזה בנסיבותיהם ובדרגת חומרתם. משכך, מידת הענישה הנוהגת תלויה מטבע הדברים בנסיבותיו הקונקרטיות של מעשה השוד וחומרתו. היטיב לתאר את הדברים כב' השופט א' רובינשטיין במסגרת ע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל (מיום 6.2.14, פסקה י"א):

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת "תג העונש" לעבירה זו - אין זה דין של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זה דין של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זה דין של עבירה שנעברה בחבורה לדינה של עבירת אדם יחיד; אין זה דין של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זה דין של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות. נוכח כל אלה, עיון באסופת הפסיקה, ממנה מבקשים המערערים להיבנות, מגלה כי "אין הנידון דומה לראיה" (בבלי, פסחים ט"ו ע"א). הגם שהשופט ס' גובראן העמיד במקרה אחד את מתחם הענישה הראוי בגין עבירות

שוד "ספונטניות" על תקופה של בין 6 חודשים לבין שנתיים מאסר בפועל (ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2013)), בנידון דין עסקין בשוד מתוכנן ויזום בצוותא. יתר על כן, עיון בפסיקה מתגלה כי המתחם והעונש שנגזר בגדרו אינם חורגים מן המקובל בעבירות שוד שבוצעו בנסיבות דומות (ראו ע"פ 217/13 אלמוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2013); ע"פ 2577/13 לזר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2013); ע"פ 4835/12 כוהנישווילי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2013))."

11. ניתן ללקט מדברים אלה מספר פרמטרים היכולים לסייע במיקומה של העבירה מושא דיונו, לפי נסיבותיה, על "סקאלת" הענישה הנוהגת: האם העבירה בוצעה תוך פגיעה פיזית אלימה; האם העבירה נעברה תוך תכנון מוקדם או באופן אקראי; האם העבירה נעברה בחבורה או שמא על ידי אדם יחיד; האם העבירה בוצעה תוך שימוש בנשק או לא; והאם מדובר בעבירה יחידה או שמא במסכת שיטתית של עבירות.

12. בענייננו, כעולה מכתב האישום, מדובר בעבירה שבוצעה תוך תכנון מוקדם מצידו של הנאשם, אשר הצטייד בחפץ שנדמה לאקדח ובסכין, באמצעותם איים על המתלונן ודרש ממנו למסור לידיו כסף. מנגד, יש לתת את הדעת לכך שלא היה מדובר באקדח אמיתי, כי הדבר התברר למתלונן עוד במהלך השוד, וכי האירוע הסתיים בכך שהמתלונן החל לרדוף אחר הנאשם שנמלט מפניו; עוד יש לציין, כי העבירה לא בוצעה תוך פגיעה פיזית אלימה, וכי מדובר בעבירה יחידה ולא במסכת שיטתית של עבירות. באשר לטענת הנאשם כי עשה את אשר עשה לנוכח דרישותיו ואיומיו של אדם ממנו לווה כספים, הרי שהנאשם לא מסר את פרטיו של אותו אדם או כל ראייה אחרת ביחס אליו, וממילא לא ניתן לאמת טענה זו. לפיכך, לא אוכל לתת לטענתו משקל רב, ואולם אתן לה משקל מסוים. עם זאת אומר, כי בין אם מעשיו של הנאשם נבעו מאיומים שהופנו אליו ובין אם לאו, הרי שהרושם המתקבל הוא, כי המעשה נעשה מתוך מצוקה אישית, וכי הוא אינו מאפיין את דרך חייו של הנאשם.

13. לאחרונה ניתן בבית משפט זה (כב' השופט י' צבן) גזר דין שיש בו מן הדומה לענייננו (ת.פ. 40251-12-13 **מדינת ישראל נ' מרדכי חנניה**, מיום 24.12.14). באותו מקרה הורשע הנאשם על יסוד תשובתו לכתב האישום בשתי עבירות של שוד שעניינן שני מקרים שבהם שדד סניפים של בנק הדואר בבית שמש באיומי אקדח צעצוע שנחזה להיות אמיתי. יצוין, כי בשני המקרים נטל אותו נאשם את שלל (₪ 6,000 ו-₪ 11,000) והצליח להימלט מהמקום. בית המשפט סקר בהרחבה את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות שוד, וזאת בשים לב לנסיבות ביצוען, אשר יש בהן כדי להשפיע על מתחם הענישה, לחומרה או לקולה. מהסקירה שהובאה בגזר הדין עולה, בין היתר, כי בעבירות שוד שבהן נעשה שימוש בנשק אך ללא אלימות, בדומה לענייננו, מתחם הענישה נע בין של"צ ועד ל-4 שנות מאסר (רא' בעמ' 5-6 לגזר הדין). באותו מקרה קבע בית המשפט את מתחם הענישה בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 40 חודשי מאסר (לכל אחד מהמקרים שנדונו על ידו). בסיכומי של דבר, בשים לב לנסיבות האישיות המיוחדות של אותו נאשם, כמפורט בגזר הדין, מצא לנכון בית המשפט שלא למצות עימו את הדין והטיל עליו עונש של 9 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו (כחודש וחצי).

14. אני סבור, כי מתחם הענישה שנקבע בעניין **חנניה הנ"ל** - בין 6 חודשי מאסר בעבודות שירות לבין 40 חודשי מאסר - יפה גם לענייננו ואני מאמץ אותו.

גזירת עונשו של הנאשם

15. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם, מביא אני בחשבון לזכותו של הנאשם את העובדה שהודה במעשים בבית

המשפט; את גילו הצעיר יחסית; את העובדה שהוא נעדר עבר פלילי; ואת העובדה שהנאשם שהה במעצר "ממש" במשך למעלה מחודש ובמעצר בית מלא במשך תקופה של למעלה משמונה חודשים. עוד אני מביא בחשבון את נסיבות חייו של הנאשם כעולה מתסקיר שירות המבחן.

16. **סיכומי של דבר.** לאחר שנתתי דעתי לטענות שהעלו באי כוח הצדדים, לפסיקה שהציגו, ובשוקלי את השיקולים לכאן ולכאן, אני סבור כי העונש הראוי בענייננו מצוי ברף הבינוני- נמוך של המתחם אותו קבעתי. אני מחליט, אפוא להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי תקופת מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור תוך 3 שנים ממועד שחרורו מהכלא עבירת שוד על נגזרותיה.

17. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו בבימ"ר ניצן **ביום 15.3.15 בשעה 09.00**. על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס. טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים.

ניתן היום, כ"ג טבת תשע"ה, 14 ינואר 2015, במעמד הנוכחים.

אריה רומנוב, שופט